

روند تقاضا و واردات نفت خام چین و چشم انداز آن با توجه به سیاست های جدید دولت چین (محورهای اولیه برنامه ۱۵ توسعه اقتصادی چین ۲۰۳۰-۲۰۲۶)

ردیابی رخدادهای هم پیوند

- **ابتکارات داوطلبانه مرتبط با گذار انرژی در چین**، همراه با رشد اقتصادی ملایم، تقاضای نفت این کشور را به اوج خود نزدیکتر می‌کند. بر این اساس رشد اقتصادی کندتر، در کنار تلاش‌ها برای دستیابی به خالص انتشار کربن صفر، مصرف سوخت را در بخش‌های مختلف اقتصادی کاهش می‌دهد.
- **انتظار می‌رود سهم خودروهای برقی سواری به عنوان درصدی از کل ناوگان حمل و نقل از ۱۱.۸ درصد در سال ۲۰۲۴ به ۳۵.۸ درصد در سال ۲۰۳۴ افزایش یابد** که به طور قابل توجهی رشد تعداد خودروهای بنزینی را محدود و چشم‌انداز تقاضای بنزین را نزولی می‌کند.
- مصرف سوخت‌های بخش حمل و نقل با سرعت گرفتن حرکت به خودروهای برقی، روند نزولی داشته و **پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که رشد مصرف بنزین می‌تواند در سال ۲۰۲۷ به صفر برسد** و پس از آن با گسترش ناوگان خودروهای برقی، وارد یک کاهش پایدار شود.
- **نقش LNG در بخش حمل و نقل چین در حال افزایش است** که ناشی از حمایت دولت و پتانسیل آن به عنوان جایگزینی پاک‌تر برای دیزل است، اما این رشد با رقابت ناشی از گسترش سریع کامیون‌های برقی و نوسان قیمت LNG روبرو است.
- **سیاست‌های اولیه اعلام شده در برنامه ۱۵ ام توسعه اقتصادی چین (۲۰۲۶-۲۰۳۰)** بر تسریع برقی شدن حمل و نقل، توسعه انرژی‌های جایگزین فسیلی (هسته‌ای و تجدید پذیر) و اقتصاد چرخشی کم کربن تأکید دارد که **همگی بر کاهش تقاضای نفت این کشور اثر می‌گذارند**.

تحلیل و ارزیابی

- بررسی روندهای تقاضا نشان می‌دهد که از سال ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۴، تقاضای بلندمدت برای گازوئیل، بنزین و نفت کوره کاهش خواهد یافت و **تنها هدفگذاری خوراک پتروشیمی‌ها از رشد تقاضای نفت چین حمایت خواهند کرد**.
- **شرکت نفت CNPC و سینوپک چین برآورد کرده‌اند که تقاضای نفت در سال ۲۰۲۷ به اوج خود خواهد رسید**. که با پیش‌بینی آژانس بین‌المللی انرژی مبنی بر اوج مصرف نفت در سال ۲۰۲۷ همسو است.
- با توجه به کاهش تقاضای داخلی، **روند اصلاح الگوی پالایشی چین سرعت بیشتری خواهد گرفت**. به همین دلیل الگوهای تولید پالایشگاه‌ها به سرعت در حال تغییر است و **اکنون اکثر پالایشگاه‌ها تولید خوراک پتروشیمی و سوخت جت را به دیزل و بنزین ترجیح می‌دهند**.
- پیش‌بینی می‌شود واردات نفت خام چین بدون افزایش ذخایر استراتژیک به ۱۱.۱ میلیون بشکه در روز کاهش یابد. برخلاف پالایشگاه‌های دولتی که از کنترل واردات نفت خام معاف هستند، **واردات پالایشگاه‌های مستقل با سهمیه‌بندی محدود شده است و حتی از سال گذشته تا کنون ۷۴۰ هزار بشکه ظرفیت پالایشگاه‌های مستقل کوچک مقیاس چین تعطیل شده‌اند**.
- **به رغم انتظار اثر کاهشی تقاضای چین بر کاهش واردات، سیاستگذاری توسعه ذخایر استراتژیک روند واردات نفت چین را طی ماه‌های اخیر افزایش داده است**.

اظهار نظر کارشناسی از منظر منافع انرژی ج.ا.ایران

- این روند با توجه به اینکه بخش قابل توجهی از نفت خام ایران توسط پالایشگاههای مستقل خریداری می شود، پایش و تحلیل دقیق تحولات و چشم انداز مصرف این بخش برای ج.ا.ایران بسیار حائز اهمیت خواهد بود. چرا که **واردات پالایشگاههای مستقل با سهمیه‌بندی برای مصارف داخلی در حال محدود شدن می باشد.**
- تلاش ایران برای صادرات نفت خام به مجتمع‌های یکپارچه پترو پالایشی که به شدت به قراردادهای عرضه بلندمدت متکی هستند، **در کنار صادرات با ترم های بلند مدت زمانی و مشوقهای پلکانی به تی پات ها،** راهکار مناسبی برای حفظ سهم صادرات به چین خواهد بود.
- به نظر می رسد که **چین واردات نفت خود را در یک سیستم برنامه ریزی شده حاکمیتی،** بر اساس تنوع منابع عرضه قرار داده است که سهمی هم به عرضه نفت ج.ا.ایران اختصاص داده است، اما **افزایش این سهم نیازمند توافقات امنیتی - راهبردی حاکمیتی است.**
- انتظار تحولات ژئوپلیتیکی در ونزوئلا و** احتمال تغییرات جهت گیری های سیاسی متعاقب آن، سبب می شود که **اهمیت عرضه نفت های غیر کنترل غربی نظیر روسیه، قزاقستان و ایران در سبد امنیت عرضه انرژی چین افزایش یابد.**
- تجربه دولت چین در استفاده از ظرفیت LNG در حمل و نقل می تواند با توجه به اولویت تنوع بخشی سبد حمل و نقل کشور در شرایط ناترازی مورد اهتمام جدی وزارت نفت (شرکت پالایش و پخش) قرار گیرد.**

نکته: موسسه مطالعات بین المللی انرژی آمادگی لازم جهت تدوین مطالعات عملیاتی این حوزه را در صورت تمایل شرکت ملی پالایش و پخش دارد.